

11.11.2020.

Сећање на јунаке Великог рата – у Краљеву обележен Дан примирја

Дан примирја у Првом светском рату, 11. новембар, град Краљево је ове године обележио полагањем венаца на Споменик српским ратницима палим за слободу отаџбине од 1912. до 1918. године, на Тргу српских ратника.

Овогодишње обележавање протекло је у складу са тренутном, неповољном епидемиолошком ситуацијом. Градоначелник Краљева др Предраг Терзић истакао је да, као што су се наши преци борили против непријатеља, против страног завојевача, тако си и ми данас налазимо у некој врсти борбе.

„Наша борба је борба против ковида 19 и очекујемо да ћемо сви заједно, као солидарни, јединствени и храбри људи, као поносни Краљевчани, успети да се изборимо са овом пошасту. Јако је важно да у овим тренуцима, док се боримо за своје, здравље сопствене породице, бринемо и о својим комшијама, пријатељима, рођацима, јер чувајући своје, чувамо и њихово здравље. Захвалан сам Краљевчанима који се труде да заштите наш град од ове пошасту, али треба рећи да се у последњих неколико дана ситуација у Краљеву може оценити као забрињавајућа”, поручио је градоначелник, истакавши:

„Битно је да у овим тренуцима наша привреда настави да функционише, да наставимо да радимо, да стварамо нови производ, да пунимо и градски и републички буџет како бисмо и даље имали инвестиције и у ово доба.“

Историчар краљевачког Народног музеја Немања Трифуновић подсетио је на то да се 11. новембар обележава као Дан примирја у знак сећања на 11. новембар 1918. године, када је потписана капитулација Немачке, у вагону маршала Фердинанда Фоша, у шуми код француског града Компјења, близу Париза, чиме су завршене ратне операције односно завршен је Први светски рат. Овај, до тада највећи оружани сукоб, познат међу савременицима и као Велики рат, трајао је од 28. јула 1914. до 11. новембра 1918. године. У њему је учествовало 36 држава, у којима је живело три четвртине тадашњег становништва. Зарађене стране су биле подељене у два савеза - савез Антанте, који су чиниле Русија, Велика Британија и Француска, али и државе које су им се у току рата прикључиле, међу њима и Србија, а са друге стране биле су Централне силе, где су основу чиниле Немачко царство и Аустроугарска монархија.

„Рат је донео велика разарања. Седамдесет милиона људи је било мобилисано у војне формације, десет милиона људи је погинуло, исто толико умрло од последица рата, два пута више рањено... близу двадесет милиона људи. Тадашња Краљевина Србија је учествовала у рату од почетка до самог краја, најдуже од свих земаља. Рат је оставио катастрофалне последице, пре свега демографске, а у Србији, када се сабере број погинулих војника, број погинулих цивила и број трајних инвалида рата, долази се до бројке од око 1.500.000 људи, што је за тадашњу Србију заиста била демографска катастрофа - отприлике 28 процената њеног становништва било је жртва рата“, рекао је Трифуновић.

У знак сећања на српске јунаке Великог рата, на споменик посвећен њима, на централном краљевачком тргу, венце су положили делегације града Краљева, Рашког управног округа, Војске, Полиције, Друштва за неговање традиција ослободилачких ратова „Јово Курсула“. Цвеће на споменик српским јунацима

положио је и Француз Томас Шарије, председник Удружења српско-француског пријатељства, са седиштем у Лиону, син Жерара Шаријеа, некадашњег званичника лионске општине Сен Фоа, са којом град Краљево има успостављену сарадњу, али и праунук човека који је три године провео на Солунском фронту.

Знатно измењена епидемиолошка ситуација условила је скромније обележавање овог значајног датума ове године – изостале су планирана изложба фотографија и докумената о Србији у Великом рату и академија посвећена сећању на јунаке Великог рата.